

У ФІНЛЯНДІІ.

— Не знають мови. Фінляндський генерал-губернатор повідомив громадську експедицію сенату, що ленсман Руутуска округи, Виборської губернії, Релянгер, як і інші поліцейські чини цієї округи, не знають російської мови. А через те, що людність парадії Раутуса має тісні зносини з петербурзькою губернією, часто потребує документів на російській мові, генерал-губернатор вважає потрібним, щоб в цій окрузі служили в поліції тільки люди, які добре знають руську мову. Виборський губернатор в своєму листі на ім'я сената каже, що все населення Раутуса, — виключаючи кілька сімей, — фінське, і що неможливо найти на поліцейській місці особ, які б знали російську мову.

(Рус. Вѣд.).

Маленький фельєтон.

Партійна етіка.

Під-голова N-ського відділу "союзу русського народу", крамарь Фрол Лаврович Кулаков, вертався о десанті годині вночі додому. Допіор однією булося бурхливі засідання відділов ради в приводу приїзда ревізорів від "Главного Собіта", як веселі думки метеликами пурхали в просторій, вільній від усях ідей, голові пали під-голови.

Ніч була хоч і темна, але тиха й зоряна. Чисте повітря після задушливої атмосфери чайної здалося крамареві солідним за бекмес, тому він не дуже поспішався, ішов моволі, дихаючи на повні груди і звідка соронюючись кізловим ціпком од повітових писів.

— А добру мійому ревізору показали, — лагідно посміхається, думав під-голова, — зватиме, по чим ківш ліха, хе-хе-хе.. Вигадали — резвію, сенатор який, подумавши.. Ні, голубе, це тобі не інтенданти: швидко на хвіст наступимо! Аж не стямився, сердега, коли Терешко Зубатий ухопив його за в'язі та проревізував ним східці з третього поверху, хе-хе-хе.. Дивуюсь тому Дуброві, — що він собі думає? Зовсім з глазу асунувся.. Ревізор прислав, ніби без нього тут никому. Аби було що, а то таку ревізору соторимо, що сам Гарін не рошується, хе-хе-хе!..

З під паркану, бранзувши "сельдою", виринувгородовик, завириювши під-голові в обличі й, пізнавши його, зробив "під козирок".

— Здоров, здоров, братику! На посту?

— Так тощо, ваше високоблагодійні.

— Хе-хе-хе! так.. так.. маладчата.. Пришлеш завтра кого-небудь.. жінку або що до мене в магазин.. "Останочок" перкало хлопці одпустять на сорочку дитині. Діти-ж є в тебе?

— А тож я, ваше вскоріде, без цього ю можна: таке заведені.

— "Заведені", хе-хе-хе.. Чудак, брат, ти. Ну, прощавай..

— Чудовий народ, — думав далі під-голова, — поштавий і відчіний, не демократи які-небудь.. "Заведені", хе-хе-хе! І вигадає ж!. Цікаво, що Нюрочка тепер робить.. Певне будиться сердечна, чекаючи мене..

Кулаков прискорив ходу.

— Шкода, що не захотіла піти до чайної.. Послухала б, як Сутяженко кадокі чистих після виставки" пана ревізора. Вона й сама нечви-дить цих проклятих виборських жаб.. Маладчага в мені Нюрочі! Послухали б, як вона промовляє, коли починає лаяти кадетів.. Шкода, що баба, а то була б небезпреміною головою.. Вач, я й забув.. Сутяженко казав, що Володимир Григорович Свербілов — жив і кадет.. Хто б міг подумати? А про те, справді.. він провізор.. А тож бачив провізоря руського? Хоч хрещений, а жид.. То-то Нюрочки на нього вовком дивиться.. Не любить

кадетів пані Кулакова, хе-хе-хе! не любить.. юхом чує..

Роамірковуючи отак сам собі, Фрол Лаврович дішов нарепті до своєї брами.. На ослоні під муром сіділо двоє: його фурман і покоївка..

— Ти, Насте?

— Я, пане..

— Пані дома..

— Дома.. Там у них гость,—силить, балакають, а мене пустили погуляти..

— Гараад, гараад.. А хто—не знає?

— Та той же, як його.. аптекарь..

— Хм.. так.. Ну, гуляти собі..

Фрол Лаврович пірнув у хвіртку.. В домі світилося, але вікно не видко було никого..

— Мабуть у Ідалні обое,—подумав, — вчічеряють мабуть.. Тільки чому ж вона мене не підходила.. Мабуть думала, що забарось..

Кулаков уїшов у корідор.. Справді, на вішалці висіли провізоврові брилі і пальто з дармовисом.. Кулаков роздягся, пройшов у вітальню, заглянув до зали, до Ідалні..

— Що за лиха година! де ж вони?

Хіба на веранді?..

— То ти, Насте?—почув під-голова із спочивальні жінчин голос..

— Ні, це..

Але страшна думка близькавкою минула йому в голові.. Й не дала скінчити.. Кров застукала у висках, і він, мов несамовитий, кинувся до спочивальні.. Двері було замкнено на ключ.. Кулаков з розгору вдари племечем, і вони одчинилися на обидві половинки.. У спочивальні було темно, але він бачив гарад, що у вікно високочив хтось з одеждою в руках..

— Тю-ю! чи ти не сказися часом! — обурившися Нюрочка.. Її підвільник лікоткі з подушки.. Нідрі й роздувався од гніву, оці сипали присоком.. — Сказися! — галасував, стиснувши кулаки і наближаючись до неї, Кулаков..

— Ну-ну, не дуже! чого репетуеш, чи шалений? — спокійно говорила Нюрочка.. — Певне набрався в чайній, як май груш..

— Ти мені очей не замазауй! — лютував під-голова..

— Хто од високочив у вікно? Свербілов? га?

— Ну, то що? Свербілов..

— Що ви тут робили? га?

— Я лежала, а Володимир Григорович.. читав..

— Читав у темряві? роздягнені?..

Ах, ти..

— Роздягнені, бо жарко!.. — скривила Нюрочка й сіла на ліжку.. — А ту не морочь голови й не вигадуй дурниць.. Я сам такий, то, думаеш, і всі.. Иш ти, спрос який заявишися!..

Вона спустила з ліжка свою чудові ноженята й почала натягнити на них панчхи, а він упав на стільце, захвіпав долонями обличчя й заривав од несподіванки, од образі..

— Тож зрозумій.. — почав він трохи згодом.. — Це.. це.. я.. я знаю.. я не можу цього стерпіти..

— Е-е! Всім ти дурній!.. Ну, чого я ото я плякав? що-ж тут такого, що людина..

— Не можу я, розуміш!.. Та що хто.. кадет, виборська жаба..

— Хто? Свербілов? — аж підскочила Нюрочка, від обурення.. — Дак він кадет..

— Еге.. ж..

— Ах ти.. йоло! підопіва ти!.. Чому ж ти мені раніш не сказав? Та я його близько до двору не пустила б, а не то в спочивальні!

— Я й сам не знав.. Сьогодні Сутяженко на візбаріні сказав, — відповів Фрол Лаврович..

— Не знав, — перекривила його Нюрочка.. — Аби жінці неприміємості робити! ти на не знатний.. Сам тепер винуватий.. Звідки ж ото фурманові однією йому пальто й бриля.. там, в корідорі, здається, та ходімо ве-чертя..

Провінція..

Лякали: вона жадала бурі, всею істотою своєю рвалася до бюю, була певна, що бура розірве, розвіє хмарі над нею, відкриє небо і сонце, очі стисніть повітря.. Ріпуче і хутко йшла вона вперед.. Осі І палими огнем на ділі на перемогу.. В дущі у неї панувала богиня: вся ясна і блискуча, з легеневими, мінчими крилами — превід красна молодість.. Це вона, молодість, запалила її очі, вона широко розгорнувши білі, мов сніг, крила, вела вперед, сповняла душу глибокою вірою й міці..

Та, що неслася в собі молодість, ішла не звертаючи піді панчху.. Ноги Пі грузали в болотах, звідися обіг гостре каміння, дихати важко було.. Нерухомо висівали хмарі, по бевзежному сіруму полю простяглась терниста стежка, що зникала в далечині.. Без краю тягнуло мовчазне поле.. От за зеленеві краї шляху веселій гай.. Попівло з його сіріми пахощами, прохолодою, спокієм, але вона йшла да-лі, і гай швидко востався позаду, зробивши маленьким, синюю хмаркою пропав за обрієм..

Довго йшла.. Бурі все не було.. Вона почала звемогати і вже похилилася стомлена голівка.. Вона пішла та-же, сподіваючись, що до неї повернеться колишня бадьорість і сила.. Але сила все падала..

Вона почала обходити болота, — боялась затрунути.. обходила каміння, — боялась ще дужче.. поранити ноги.. В дущі безпорадно тримала втомленими крилами охрівлені ноги.. В дущі безпорадно тримала втомленими крилами..

Але вона почувала себе дужко, вірила в свою високу мету, ладна була все віддати, на все піти, тільки для неї прокрався темний жах..

На золотий огонь метелик прилітів.. Він думав сонця світ.. І крильца пишній сердечний об-лів,..

Весело впав.. лежить..

Тріпочеться, піднятись рветься, А сил нема.. нема..

А в темряві огонь горить, сміється, Сміється й смерть сама..

І ми неагріп метеликів буваєм.. Під інший час.. не раз

Огонь крові за світ душі приймаєм.. І це руйнує нас..

І ми обпалюєм луші своєї крила.. І впавши знов піднятись бессилі..

А. Шабленко.

1910 р.

Молодість.

Без краю поле простяглось перед нею.. Вона мусила самітна йти тернистою, вузькою стежкою, яка зникала десь у темній далечині.. Була така бессила вона, така маленька перед незмірним простором, перед страшними сірими хмарами, що низько нависли над землею і облягли все небо.. Повітря стояло нерухомо, важко було дихати серед польових та квіток..

Але вона почувала себе дужко, вірила в свою високу мету, ладна була все віддати, на все піти, тільки для неї прокрався темний жах..

Од редакції.

15-го ліття в редакції нашої газети не буде роботи і через те дальше число вийде 17-го ліття.

ПО УКРАЇНІ.

У КІЇВІ.

◆ Про скасування т-ва "Просвіта". В вічорашньому числі "Кievsk. Mysliv." з'явилася така замітка: "Ліквідаційна комісія київського товариства "Просвіта" (?) звернулась до комітету, який зараз правляє городською публичною бібліотекою з пропозицією принести її від скасованого т-ва бібліотеку, яка має 17.000 (?) томів.

При цьому було поставлено умовою, щоб для бібліотеки т-ва було однією окрему хату, видано окремий каталог й і щоб в помешканні публичної бібліотеки висів портрет фундатора бібліотеки т-ва, небіжчика, В. Грінченка.

Комітет, розглянувши цю пропозицію на останньому засіданні визнав неможливим в техничному боку виконати умову, що для бібліотеки т-ва було однією окрему хату, видано окремий каталог й і щоб в помешканні публичної бібліотеки висів портрет фундатора бібліотеки т-ва, небіжчика, В. Грінченка.

Я відомо, пропозицію про передачу бібліотеки "Просвіти" в городську бібліотеку зробила була частинка т-ва за загальні збори т-ва та дінінги, які з'явилися на хаті і, очевидно, засідали відомі люди.. Однак умова, що для бібліотеки т-ва було однією окрему хату, видано окремий каталог й і щоб в помешканні публичної бібліотеки висів портрет фундатора бібліотеки т-ва, небіжчика, В. Грінченка, була відхиляна..

◆ Справа о. Мельхіс

Звісно, пущена одною бабою чутка, в тупи на з'їзді ваяли ми з-закордонних газет.

ДОПИСИ.

(Од власн. кореспонденції).

Коли наречти, з дозволу „начальства“—старшини й урядника,—чи тела починає натовпові пояснювати, що то за комета,—чутно гудок. Усі, перелікані, падають на землю; але ж одразу виясняється, що то не комета ревла, а пріхід на велосіпеді вчитель народивої школи. Довідавшись, у чим діло,—він утишує переліканій народ, який і росходиться по дому.

Вагалі комедійка задумана досить влучно, в другій дії чимало комічних чиго-що, багато руху,—безперечно, якісь час вона продержиться на сцені, викликаючи цікавість глядачів.

Але, щоб зробити їй справді цікавою, треба щоб артисти й режисура приложили праці й надали виконанню яко-мога більше жвавості, рухливості, веселості.

На жаль, на першій виставі „Комета“ в трупії Колесниченка цього майже не було. Правда, д. Ласкавий дав дуже характерну фігуру урядника, надавши багато життя і тонкого юмору ролі бед усякого шаржу. Навпаки в д. Саксонського (писар Метода) був тільки шарж й гримаса, а не було ніякої гри. Тимчасом роль націонаса так, що й можна зробити цікавою при певнім бажанні й талановитості виконавця. Добрий тон держав д. Шербина (бувший учител) й дуже влучно провели деякі місця д-ка Короленка (Олеся). Інші виконавці не зробили нічого з своїх ролей і ансамбль, якого доконче вимагає п'єса, пропав цілком.

Але ж у всіх разі можна сподіватись, що в дальших виставах, особливо, коли деякіх виконавців замінити іншими, „Комета“ проходитиме жваво.

В. Старий.

— В трупії Д. Гайдамаки и О. Суслова в Катеринодарі виставляють останнім днімами такі п'єси: „Вій“, „Мазепа—даж“, „Мазепа гетьман“ (др. Л. Манька та О. Суслова), „Розбите цвіт“ Л. Манька, „Майська ніч“ „Катерина“, „шопка М. Аркаса (бенефіс Е. Зарницької), „Як ковбаса та чарка“, „Оде так поженихахись“. Готують до вистави такі п'єси: „Гейша“ в укр., перекладі та „Сердечна страдниця“ Л. Манька.

— Трупка С. Глазуненка в 29 іюні грає в Новочеркаську, в літньому театрі Бабенка.

— Трупка Л. Сабініна, граючи перед Харьковом у Смоленську, як сповіщає „Т. и Иск.“, через дощі не мала добрих зборів і тільки під кінець трохи поправила свою діла.

— Купецький сад. У п'ятницю, 16 іюля, в купецькій саді відбудеться концерт, програму якого складено виключно з творів Чайковського. Між іншим, виконано буде шосту сімfonію („патетичну“), складу з балету „Лебедине озеро“ й інші. Концертом орудує д. Шнеффорт.

Листи до редакції.

I.

Всім, хто пошанував мене своїм привітом в двадцятинятирічіті моєї першої друкованої праці—Товариством, редакції і поодиноким землякам пересилю отцім мою ширу подяку. В тяжкі часи, які переживаємо, почуття нашої солідарності дає нележну віху і міцну запоруку країнських днів.

З високим поважанням
Мих. Грушевський.

II.

Шановний добродію,
Пане Редакторе!

У Вашій поважаній газеті я прочитав, ніби на з'їзді в Софії, коли обмірковувались резолюції, я домагався, щоб до славянської академичної організації прилучити і Наукове Товариство ім. Шевченка. Маю честь сказати, що 1) я зовсім не був тоді на з'їзді, коли обмірковувались резолюції, і 2) не маю у поважаннях од Наукового Товариства, я не зважився б і говорити од його.

Повинен ще додати, що підімінуючи тост за неприсутніх українців, я виступав не як „ідеаліст-міртвоврець“ славянських овець і вовків, я лише підімінував резолюції, я домагався, щоб до славянської академичної організації прилучити і Наукове Товариство ім. Шевченка. Маю честь сказати, що 1) я зовсім не був тоді на з'їзді, коли обмірковувались резолюції, і 2) не маю у поважаннях од Наукового Товариства, я не зважився б і говорити од його.

З широю пошаною
А. Погодин.

11 липня, 1910 р.

Од редакції. Друкуючи цього листа професора Погодина. Зазначаємо, що неправдиві відомості про його вис-

тупи на з'їзді ваяли ми з-закордонних газет.

С. ВЕЛИКА БУГАІВКА, київського по-віту. *Славування. Страхна смерть.* Не втихає славування по наших селянах. Де далі, то все більше рословсько-жуються вски пішесті, а найбільше слабуть на житі (гастрітом), які діти, та і дорослі. Лікарської запомоги обмаль. Баби знихарки лічать селян пішестям від усіх пішестей і пішестям ліків не одного на той світ загнали. Та селян на це не візажає, і не перестає вірити басбіким ліків. Може б хто й не вірів, але де ж узяти інших ліків, коли філарії у наші село рідко коли ваглядає, а земський фірмал за 8 верстов від нашого села. Хоч де хто обертається до нього за допомогою, але він мало коли їздить, бо каже, що земство не присилає йому розгадних грошів. От через те приходиться селяниновіти до знахарок. Також трапилось і селянинові Маронові Курном. 25 іюня цього року скажений собака покусав собаку М. Курного. Коли собаки кусалися то семилітня дівчинка відганяла скаженого собаку від свого, а через кілька днів заслабла й дівчинка. Спочатку не так було помітно цю хворобу, то й не вживали пінків ліків, а коли слаба стала кричат, більш ніби в якому приділку, то батька дівчини покликали бабів—знахарок, які візяли, що в дівчині хвороба, „перехід“, або ж „родимін“. I от середній дівчину скручували мотузками та все виштупували; скручену дівчину пручачились повінчуючи собі руки й ноги і якраз через 12 днів після того як заслабла, Богові душу віддали. Так закінчилися басбікі ліки над сердечною дічинкою.

Странною смертю закінчилася в нас життя селянин Якова Петрика. 6 іюля Я. Петрик був у сусідньому селі на ковзані, з своїм родичем Зінком Малахієм. Ідучи з ковзані додому, зайшов він до свого родича: біля хати родич свою косу поклав на землю, а Я. Петрик свою вішав на дереві; вішавши косу спікнувся і вішав на косу, як лежала на землі, і так покалічився косою, що на другий день його поховали. Таке нещастя на селі завжди кінчиться смертю, бо першої запомоги дать никому.

Странною смертю закінчилася в нас життя селянин Якова Петрика. 6 іюля Я. Петрик був у сусідньому селі на ковзані, з своїм родичем Зінком Малахієм. Ідучи з ковзані додому, зайшов він до свого родича: біля хати родич свою косу поклав на землю, а Я. Петрик свою вішав на дереві; вішавши косу спікнувся і вішав на косу, як лежала на землі, і так покалічився косою, що на другий день його поховали. Таке нещастя на селі завжди кінчиться смертю, бо першої запомоги дать никому.

Г. ОРИХОВ, (Таврія). *Переселення.* Голод, злидні та темнота завжди застлавляють нашого українського селянина шукати собі кращі долі в чужих краях. З других губерній селянідіть на Кавказ в Америку, навіть в Австрію, для нашого селянина з оріховської волости завжди улюбленним краєм був Сібір. До 1910 року на цей „земний рай“ йшли наші селянини одиницями, та й то одні вергалися, а другі застовалися, пишучи сюди, що Ім там добре жити, що воно мають скотину, когі і вівці, хліба хотіть залишитися. А от тепер наші селянини, наслухавшися солідних слів, семей 90—постановили вийти гуртом і оселитися де небудь всім хутром. Вибрали від кожного десятка дворів по ходаку, послали їх розглянути вільні сібрські землі. Десятій ходак пішов на власні гроши. Приїхавши туди ходаки, побували в своїх землянках, котрі там вже років скілько жили! та в листах розхваливали свою життя. В одного замістого того всього добра, ходаки знайшли тільки коня та собаку. В другого не було нічого дворів і його самого не бачили ходаки, бо він авось утік з села, коли почув, що прийшли з Оріховою ходаки. Третій дойдав останнє, попрощавши все з хати. Голод, холод, нужда, плак жінок і дітей—от що застали наші ходаки та замість „земного раю“. Далі ходаки пішли розглянати землю. Земля скрізь не можлива для хліборобства, руда, каміння і золонцем. Тамтешні жителі кажуть, що мало що там і родить. Приїхавши додому, ходаки сходу зараз не зібрали, щоб розказати, що бачили, але селянін таїв все знали, що ходаки землі тієї не вподобали. Через деякий час ходаки зібрали сход і розказували, як там живуть, які там землі і через віщо вони не приспалися. Але сход почав кричати, щоб вони країцею сказали, скілько в їхніх землях осталося і скілько потрапили? Ходаки заявили, що вони роху не записували і оставі в їх нема. Тоді сход постановив одноголосно потягнути ходаків на суд за рохту чужого добра. Ходаки й собі подали на сход, щоб він йм заплатив за зганий час, коли вони йділили громадським ділом. Отаким сочом ваківчилася переселенчеська справа.

С. ЧАПЛІ, новомосковського повіту (на Катеринославщині). *На селі.* Село наше стоїть над Дніпром—не далеко від Катеринослава. Живуть в йому селянини, бувши кріпаки графині Воронцової-Дашкової. Після скаження кріпактва наші селянини полули від Воронцової-Дашкової по одній десятині подарованої землі. Звичайно, прожити на таких шматочках землі неможливо і наші селянини орендують землю в колишньої своєї володітельні Воронцової-Дашкової; та тільки її орендованої землі дуже мало, а більше поблизу нема де взяти в оренду, і от останніми часами тут настало страшна земельна тіснота. Селянин почали закреплювати піматочки земельки, продавати багатим та переселятися в амколниські та Тургайські краї. До цього часу нашим переселенцям якось частою гарною оташуватися на нових місцях і люді наші кидали масижені гнізда й іхали шукати на далекій чужині розваняни. А от на далі, мабуть, боятися, видно, чого я побіг у Софію як „я мусів“ там говорити. Шалена лайка, як якою накинулася на мене „Нове Время“, „Світъ“, „Голосъ Москви“ та ін., мене переконали, що свое діло протесту проти панів Вергунів та Борисинських я виконав, хоч робити це було в високій мірі гідно для мене.

З широю пошаною
А. Погодин.

11 липня, 1910 р.

Од редакції. Друкуючи цього листа професора Погодина. Зазначаємо, що неправдиві відомості про його вис-

тупи на з'їзді ваяли ми з-закордонних газет.

С. ВЕЛИКА БУГАІВКА, київського по-віту. *Страхна смерть.* Не втихає славування по наших селянах. Де далі, то все більше рословсько-жуються вски пішесті, а найбільше слабуть на житі (гастрітом), які діти, та і дорослі. Лікарської запомоги обмаль. Баби знихарки лічать селян пішестям від усіх пішестей і пішестям ліків не одного на той світ загнали. Та селян на це не візажає, і не перестає вірити басбіким ліків. Може б хто й не вірів, але де ж узяти інших ліків, коли філарії у наші села рідко коли ваглядає, а земський фірмал за 8 верстов від нашого села. Хоч де хто обертається до нього за допомогою, але він мало коли їздить, бо каже, що земство не присилає йому розгадних грошів. От через те приходиться селяниновіти до знахарок. Також трапилось і селянинові Маронові Курном. 25 іюня цього року скажений собака покусав собаку М. Курного. Коли собаки кусалися то семилітня дівчинка відганяла скаженого собаку від свого, а через кілька днів заслабла й дівчину скрізь не візажає, і не перестає вірити басбіким ліків. Може б хто й не вірів, але де ж узяти інших ліків, коли філарії у наші села рідко коли ваглядає, а земський фірмал за 8 верстов від нашого села. Хоч де хто обертається до нього за допомогою, але він мало коли їздить, бо каже, що земство не присилає йому розгадних грошів. От через те приходиться селяниновіти до знахарок. Також трапилось і селянинові Маронові Курном. 25 іюня цього року скажений собака покусав собаку М. Курного. Коли собаки кусалися то семилітня дівчинка відганяла скаженого собаку від свого, а через кілька днів заслабла й дівчину скрізь не візажає, і не перестає вірити басбіким ліків. Може б хто й не вірів, але де ж узяти інших ліків, коли філарії у наші села рідко коли ваглядає, а земський фірмал за 8 верстов від нашого села. Хоч де хто обертається до нього за допомогою, але він мало коли їздить, бо каже, що земство не присилає йому розгадних грошів. От через те приходиться селяниновіти до знахарок. Також трапилось і селянинові Маронові Курном. 25 іюня цього року скажений собака покусав собаку М. Курного. Коли собаки кусалися то семилітня дівчинка відганяла скаженого собаку від свого, а через кілька днів заслабла й дівчину скрізь не візажає, і не перестає вірити басбіким ліків. Може б хто й не вірів, але де ж узяти інших ліків, коли філарії у наші села рідко коли ваглядає, а земський фірмал за 8 верстов від нашого села. Хоч де хто обертається до нього за допомогою, але він мало коли їздить, бо каже, що земство не присилає йому розгадних грошів. От через те приходиться селяниновіти до знахарок. Також трапилось і селянинові Маронові Курном. 25 іюня цього року скажений собака покусав собаку М. Курного. Коли собаки кусалися то семилітня дівчинка відганяла скаженого собаку від свого, а через кілька днів заслабла й дівчину скрізь не візажає, і не перестає вірити басбіким ліків. Може б хто й не вірів, але де ж узяти інших ліків, коли філарії у наші села рідко коли ваглядає, а земський фірмал за 8 верстов від нашого села. Хоч де хто обертається до нього за допомогою, але він мало коли їздить, бо каже, що земство не присилає йому розгадних грошів. От через те приходиться селяниновіти до знахарок. Також трапилось і селянинові Маронові Курном. 25 іюня цього року скажений собака покусав собаку М. Курного. Коли собаки кусалися то семилітня дівчинка відганяла скаженого собаку від свого, а через